

DIN LUME

Irina IONESCU

Mândrie națională

Stagiunea estivală (mai–septembrie) a Teatrului Național Irlandez, fiind special destinată turiștilor prezenți la Dublin, conține spectacole exclusiv autohtone. Mândria națională a irlandezilor este astfel demonstrată și întreținută, vară de vară, într-un oraș din ce în ce mai cosmopolit.

Fie că este vorba despre clasici ai dramaturgiei irlandeze precum J.M. Synge sau de autori contemporani ca J.B. Keane, piesele montate sunt alese întotdeauna după tematica pe care o propun. Miturile, tradițiile și conflictele tipic irlandeze nu au voie, așadar, să lipsească niciodată. *Năzdrăvanul Occidentului* de J.M. Synge este însă chiar cea mai completă sinteză a tuturor particularităților irlandeze: de la mitologia celtică la conflictul dintre catolici și protestanți. Structurată în trei acte, piesa – greu accesibilă din cauza puternicului dialect anglo-irlandez în care este scrisă – are la bază un fapt real petrecut în insulele Aran, unde Synge – în căutarea propriei identități – s-a retras la un moment dat al carierei sale. Un bărbat din ținutul Connaught, care își omorâse tatăl într-un moment de furie, a fost ascuns pe insule de urmărirea autorităților engleze care vroiau să-l defere justiției. În cele din urmă, fugarul a fost ajutat să se imbarce spre America.

Mutând însă desfășurarea acțiunii pe coasta de vest a Irlandei, într-o zonă mult mai civilizată decât insulele Aran, Synge satirizează din plin reacția neadecvată a comunității tainuitoare, comicul de situație abundând la tot pasul.

Christy Mahon, personaj de comedie cu trăsături romantice, este tratat ca un

„erou al lumii occidentale” atâta timp cât se crede că și-ar fi omorât propriul tată. Când se dovedește însă a fi doar un lăudăros și nimic mai mult, pierde ajutorul avut inițial, nerămânându-i altceva de făcut decât părăsirea ținutului.

În regia lui Niall Henry, spectacolul este unul realist cu ușoare accente naturaliste în înfățișarea personajelor și tușe simbolice – elemente de decor, folosirea luminii scenice. Toți interpreții sunt foarte puternici și foarte expresivi, cu voci bine cultivate, capabile să acopere toate nuanțele textului, dar complet deficitari la capitolul mișcare scenică, motiv pentru care se creează, de multe ori, momente ușor ridicole prin nesiguranță, stridență sau agitație nejustificată. Observația este perfect valabilă și pentru membrii distribuției celui de-al doilea spectacol jucat vara la Naționalul dublinez – *Big Maggie* de J.B. Keane, în regia lui Garry Hynes. *Big Maggie*, mamă a patru tineri, proaspăt văduvă este nevoită să se descurce singură cu obligațiile unei ferme și ale unui magazin. Figură complexă, nedispusă să facă compromisuri, *Maggie* se gândește, în primul rând, la securitatea propriei persoane, preferând să-și îndepărteze, rând pe rând, copiii decât să-i alinte ipocrit. Îi confruntă cu realitatea crudă a Irlandei, obligându-i în acest fel să se maturizeze și să supraviețuiască.

Personaj malițios, încăpățânat și libertin, *Big Maggie* oferă o partitură de excepție actriței Marie Mullen, înzestrată cu o voce formidabilă și extrem de bună în scenele declamative, deși gesturile îi sunt brutale fără intenție și inestetice până într-acolo încât devin caraghioase.